

Wijkvereniging 'Van Stolkpark'
Postbus 87783, 2508 DD Scheveningen
info@vanstolkpark.nl www.vanstolkpark.nl

Bijlage bij brief 10 januari 2014, met als onderwerp: Consultatie Concept-Gebiedsvisie Internationale Zone, RIS268511

Onderstaand in detail onze vragen, opmerkingen en ideeën voor de Concept-Gebiedsvisie Internationale Zone, per bladzijde.

Zie aan het eind de samenvatting: Voorstel voor Strategische Agenda, en Ideeën

Blz.2 Wij betreuren het dat de ambities uit de Nota van Uitgangpunten voor grootschalige Projecten gehandhaafd blijven. Indertijd was daar juist bezwaar tegen vanuit het Advies platform Scheveningen, waar vertegenwoordigers uit de Wijkvereniging deel van uitmaakten.

Blz.2 Het is belangrijk de kwaliteiten van aantrekkelijke woonwijken in de Internationale Zone, zoals het Van Stolkpark, te behouden en te versterken. Daartoe kunnen succesvolle ontwikkelingen in het Van Stolkpark worden voort gezet in een zelf versterkend proces. De afgelopen jaren zijn in de wijk 20 gebouwen die in gebruik waren als kantoren, scholen enz. getransformeerd tot hoogwaardige woningen. De gebouwen en omliggende tuinen zijn door de nieuwe eigenaren met veel zorg gerestaureerd. Daardoor is de woonfunctie in het aantrekkelijke van Stolkpark versterkt, hetgeen goed past bij de wensen van de gemeente, zie lacunes woningmarkt, blz 7.

Voor het aantrekkelijke en groene karakter van de woonwijk zijn de nabijgelegen Scheveningse Bosjes en Westbroekpark van groot belang. In de afgelopen decennia zijn verschillende claims op de Scheveningse Bosjes een halt toegevoerd: aula en urnentuin, uitbreiding Madurodam, Indisch herinneringscentrum, toren bij Promenade hotel enz. Het is verleidelijk te bouwen in en om de groengebieden, maar men moet het kind niet met het badwater weggooiden. Het zijn juist groen, park en bos die het gebied zo aantrekkelijk maken. Bovendien is maat en schaal van het bestaande groen een belangrijke kwaliteit van Den Haag, niet alleen van belang voor de bezoeker van het groen (wandelaar, fietser, recreant) maar ook voor flora en fauna.

Blz.2 De gemeente Den Haag streeft naar een gedragen Gebiedsvisie. Draagvlak en samenwerking met bewoners worden steeds genoemd. Samenwerking is echter niet hetzelfde als informatie/consultatie. Bewoners willen graag co-produceren en meebeslissen over hun wijk en het naastgelegen groen.

Blz.3 Om aantrekkelijk te blijven als vestigingsstad moet worden gewerkt aan een verdere verbetering van woon- en leefklimaat. Zie versterken kwaliteiten blz 2, en zevende ambitie, blz 4.

U spreekt van vastgestelde kaders waarbinnen initiatieven ontwikkeld kunnen worden. We nemen aan dat het hier gaat om het handhaven van de beheersverordening en van het vastgestelde groenbeleid.

Blz.4 Ambities voor de Internationale Zone, hieraan dient als zevende ambitie de verbetering van leefbaarheid en veiligheid te worden toegevoegd, zie blz 2.

Blz.6 Minder hoge muren en hekwerken om gebouwen zijn zeer welkom. Wat onze wijk betreft, graag enkele jaren geleden aangebrachte illegale verhoging hekwerk Iraanse ambassade verwijderen.

Belangrijk blijft uiteraard om bij veiligheidsmaatregelen de privacy en het woongenot van bewoners niet aan te tasten (geen camera's gericht op woonhuizen, verwijderen felle lichten die huizen binnen schijnen, draaiende punten van 12 cm op hekwerk om tuinen enz.).

Blz.7 Nieuwe plekken voor ontmoeting. Vergeet niet dat bewoners en expats elkaar ook al ontmoeten in het groen, bijvoorbeeld op het Belvédèreduin (zie interview expat, Koerier 2010 [Juni nr. 94](#)), of op de speelterreinen.

Blz.7 Hergebruik kantoren zeer welkom: voor nieuwe organisaties bij voorkeur bij/ in aansluiting op het bestaande OV, langs de Raamweg/ Plesmanweg, daar rijdt tram 9 met hoge frequentie naar CS/HS.

In het Van Stolkpark bij voorkeur juist kantoren transformeren naar woningen, conform beheersverordening.

Parkeergarages onder de grond verplichten, parkeren niet op eigen terrein ten koste van het groen.

Blz.7 Lacunes woningmarkt: bewoners van fraaie woonbuurten als het Van Stolkpark wijzen erop dat het Beschermd Stadsgezicht en leefbaarheid worden aangetast door grote hoeveelheden auto's, bedrijfsauto's en busjes uit naburige gebieden waar betaald parkeren is ingevoerd.

Bijdrage van een bewoner mbt dit punt:

"Zie ook Nota Van Uitgangspunten Internationale Zone ...

<http://www.denhaag.nl/web/file?uuid=0c6a7d6c-20fd-4791-be65-791b080aced3&owner=4c2ab75b-6cc5-4d35-b731-7dc7f01bb0b8>

Daarin ook een goede analyse mbt de woningmarkt, en wat daar mis mee is. (zie paragraaf "Minpunten" ...)

Als Den Haag werkelijk haar ambities wil verwezenlijken zal het ons mooie Van Stolkpark moeten opwaarderen als aantrekkelijk hoogwaardig woongebied.

Vergelijkbaar met de top woonwijken in Straatsburg, Wenen, Rome en Parijs, de steden die Den Haag zelf noemt als directe referentie en concurrentie!

In dat geval moet het Van Stolkpark geen parkeerplaats worden voor forenzen, pendelaars en bouwvakkers. En ook geen sluiproute voor bewoners die de lastige kruising Scheveningseweg/ Prof. Teldersweg willen vermijden. Dergelijke problematiek moet ondergeschikt worden aan de grotere ambitie!

De huidige en aanstaande bewoners van het Van Stolkpark zouden juist door de Gemeente moeten worden aangemoedigd en ondersteund met het doel om de prachtige historische huizen in het Van Stolkpark in eer en glorie te herstellen en de woon en leefomgeving op hetzelfde niveau te brengen. Dat is nog eens een visite kaartje voor Den Haag! ..."

Blz.8 Het is verheugend te lezen dat de gemeente terughoudend is bij het faciliteren van initiatieven van hotels buiten Scheveningen en Binnenstad. Er wordt geen medewerking verleend aan bestemmingswijzigingen, "tenzij een initiatief aantoonbaar een toegevoegde waarde geeft aan de economie van de stad".

We onderstrepen dat als een groengebied en/of het karakter van een fraaie wijk als het Van Stolkpark wordt aangetast door uitbreiding van een hotel, dit juist ten koste zou gaan van de economie van de stad, omdat dergelijke hoogwaardige woongebieden voor de internationale zone en dus voor de stad essentieel zijn.

Blz.9 "Nieuwe functies moeten de natuurwaarden (aanwezige flora en fauna) ondersteunen en versterken." Het is inderdaad essentieel de natuurwaarden van groengebieden, bos en park te behouden en te versterken. Een nieuwe functie als de aanleg een ecologische verbinding (bv ecoduct over de Teldersweg) doet dat. Aanleg van nieuwe gebouwen/verstening, parkhoreca, belvédères enz., ten koste van het groen, juist niet.

- Blz.9** Tav aanleg parkhoreca: er is al voldoende parkhoreca, een zestal café-restaurants aan de randen van bos en park. Bovendien is er veel horeca in de buurt, bv in het Statenkwartier, de Kanaalweg en Scheveningen. Nieuwe parkhoreca toevoegen zou ten kosten gaan van juist de groene kwaliteit. Bovendien is in het verleden veel parkhoreca geen succes gebleken, bijvoorbeeld de Belvédère, die is opgeblazen/ werd onveilig. Vandalisme in de groengebieden is nog steeds een probleem, met nieuwjaar 2012 is nog een gebouw van de plantsoendienst in het Westbroekpark in vlammen opgegaan. Veel vroegere parkhoreca heeft een andere bestemming gekregen met een niet-openbaar karakter, bv uitspanning de Bataaf, nu tennispark; uitspanning de Promenade, nu Shellstation; Italiaans restaurant Crowne Plaza, nu fitness centrum; uitspanning Westbroekpark, nu wokrestaurant, enz.
- Blz.9** Inzet van de gebiedsvisie is het behoud van de kwaliteiten (ecologie, cultuurhistorie, gebruiks- en belevingswaarde), en om tegelijkertijd onder voorwaarden nieuwe ontwikkelingen mogelijk te maken. Welke voorwaarden? Mbt nieuwe ontwikkelingen is grote voorzichtigheid geboden. De onlangs vastgestelde beheersverordening en het bestaande groenbeleid zijn ons inziens daarin kaderstellend.
- Blz.9** Er lijkt sprake van een discrepantie tussen "in nauwe betrokkenheid met de bewoners" en "ruimte geboden voor initiatieven van derden". Wat wordt hier precies bedoeld?
- Blz 10** Toevoegen horeca of informatie- en tentoonstellingenruimtes: graag in leegstaande kantoren, niet ten koste van het groen. Er is al veel horeca aanwezig. Let bij horeca op dat het geen overlast geeft voor omwonenden. Zowel de aantasting van groen als overlast gaan ten koste van de zo noodzakelijke "populaire woongebieden", genoemd onderaan pagina 7, lacunes woningmarkt.
- Blz.10** Cluster Hubertusduin: Nieuwe oplossingen voor entrees en parkeren, beter ingepast in het omringende landschap van bos en duin, zijn uiteraard zeer welkom. Daarbij kan men denken aan de entree / voorterrein Madurodam met minder steen, meer groen/bomen/bloemen, vergroening van het parkeerterrein van Madurodam in de Bosjes naast de Bataaf, eventueel de aanleg van een nieuw parkeerterrein ondergronds.
- Blz.11** Groene en ecologische waarden
 Beboomde lanen zijn van ecologisch belang. Dat geldt ook voor de bomenrij langs de Haringkade, zie nota Ecologische Verbindingszones. De beboomde wegen zijn ook zeer karakteristiek voor het Rijksbeschermd Stadsgezicht Van Stolkpark. Het groen in de wijk vormt ook een extra leefgebied voor de fauna van de Scheveningse Bosjes.
- Biodiversiteit/natuur is zeer gebaat met zo groot mogelijke leefgebieden en ook de aanwezigheid van ecologische verbindingen daartussen. Onder andere het herstel/verbetering van de ecologische verbindingen tussen de twee helften van de Scheveningse Bosjes; de Scheveningse Bosjes en Westbroekpark/ Nieuwe Scheveningse Bosjes; de Scheveningse Bosjes en Klein Zwitserland/ Oostduinen enz.
- Blz.11** Auto. Graag overleg over het knelpunt Scheveningseweg/Teldersweg. Een probleem is bijvoorbeeld het linksaf verbod vanaf Scheveningen dat leidt tot sluiptverkeer door het Van Stolkpark.
- Blz.12** OV. Vraag: Kan er vanaf 15/12/13 (in de spits) weer een tram rijden van World Forum naar CS? Wanneer wordt hier actie ondernomen?
- Blz.12** Fiets. Vraag: Een nieuw duin-tot-duin-fietspad is mooi maar het zou beter zijn eerst/ook de bestaande landelijke fietsroute 1 (Noordzee route en fietsknooppunten route, van Oostduinen/ Meijndel naar Westduinpark) veiliger te maken: met name de oversteken over Nieuwe Parklaan, Scheveningseweg en Westduinweg.

De veelgebruikte, prachtige en schone fietsroute langs de Haringkade zou kunnen worden verbeterd door uitritconstructies aan te leggen op de autosluiproute Ver Huellweg/ Cremerweg die er dwars doorheen gaat, en waar relatief hard gereden wordt.

Blz.12 Graag zsm invoering betaald parkeren **overdag** in het Van Stolkpark, omdat overdag de parkeerdruk boven de 90% uit komt.

Blz.13 Bij de paragraaf over duurzaamheid toevoegen dat behoud/toevoegen van groen en bomen, en verminderen van verharding, helpen tegen klimaatverandering en de gevolgen ervan, omdat CO₂ en water worden vastgehouden.

Blz.13 In de Gebiedsvisie wordt het zeer ambitieuze vastgoed programma van voor de crisis gehandhaafd, met een totaal van 565.000 m² bvo. Het overschot aan kantoren in Den Haag maakt nieuwbouw echter onnodig, transformatie van bestaande gebouwen zowel naar wonen als naar andere functies zoals internationale instelling heeft een hogere prioriteit.

- Voor onze wijk stellen wij voor dat de leegstaande kantoren aan de Van Stolkweg en Parkweg worden getransformeerd naar hoogwaardige woningen, conform de beheersverordening. Dat geldt ook voor het gebouw van het Centraal Plan Bureau dat binnenkort vrij komt, en op termijn het gebouw van de Iran-US Claims Tribunal.
- Voor internationale instellingen stellen wij voor de leegstaande gebouwen aan de Raamweg/Plesmanweg, het vroegere Interpol en (over enige tijd) van het Ministerie van Infrastructuur (vroeger Verkeer) te gebruiken. Het is voor internationale instellingen essentieel dat deze optimaal met het OV bereikbaar zijn. Dat is daar het geval: tram 9 rijdt zeer frequent naar CS/HS.

Blz.15 - Oversteken prof. B.M. Teldersweg verbeteren;

Dit is zeer positief, goed voor mens en natuur. Prijsvraag hoe?

Mogelijkheden bijvoorbeeld:

- Ecoduct (klik op [ecoduct](#), ontwerp van DHV voor een ecoduct over de Teldersweg, uit het ontwerp bestemmingsplan Scheveningse Bosjes 1991
- Tunnel/overkluizing (klik op Koerier [Juni nr. 100](#))
- Oversteek op maaiveld met stoplichten.

- Wandel- en fietsroute aanleggen die de groengebieden verbindt;

Belangrijk gebruik te maken van bestaande paden, en verbeteren oversteken, zie bv hierboven, over de Teldersweg.

- Eenvoudige padenstructuur;

De bestaande padenstructuur is historisch. Behouden. Zie bijvoorbeeld [plattegrond Scheveningse Bosjes](#)

IDEE: onderhoud en vervangen van sommige asfaltpaden door aangestampte aarde/ schelpen; een circulaire route gebruiken voor joggingpad op zand ipv verharding.

- Herstel belvédères;

Vraag: wat wordt bedoeld? Hoge kosten? Als toren op het Belvédèreduin, hoe wordt de veiligheid geborgd? Zie ook blz 9 hierboven. We vrezen schade aan fraaie honderd jaar oude dennen.

- Entrees verbeteren, zie boven, blz 10.

Blz.15/17 Verbeteren van de oriëntatie van bestaande gebouwen op de omliggende parken; Vraag: wat wordt hier concreet bedoeld, gaat men de gebouwen draaien of verplaatsen?

Blz.15-18

Goede ideeën:

- Geschiedenis gebied zichtbaar maken (bv Atlantik Wall project)
- Verkenning voor de aanleg van een natuurbelevingstuin
- Aanleg/verbeteringen plekken voor bewegen sport en spel
- Verbetering oversteek kruispunt Scheveningseweg/ Teldersweg
- Fietsroute (verbeteren LF1, Haringkade/Ver Huellweg? Zie blz 12)
- Herstel OV naar Den Haag centraal, tophaltes
- Kwaliteitsverbetering entree en openbare ruimte bij Madurodam (zie blz 10)

Blz.18 Strategische agenda:

Oversteken prof. B.M. Teldersweg verbeteren (: verbinden twee helften van de Scheveningse Bosjes, zie blz 15, NvU, persbericht) hier toevoegen.

Niet/ geen prioriteit/ onder stringente voorwaarden: herstel belvédères, en zichtlijnen verbeteren: in strijd met duurzaamheid als groen verloren gaat, zie verder blz 9

Voorstel voor strategische agenda, in volgorde van prioriteit (zie ook ideeën, hieronder): (schuine letters reeds opgenomen in strategische agenda)

- Werken aan een verdere verbetering van het woon- en leefklimaat
- Hergebruik van leegstaande gebouwen wordt gestimuleerd
- Herstel rechtstreekse Openbaar Vervoer verbinding World Forum met Den Haag Centraal Station; aanleg tophaltes
- *Verbetering oversteek kruispunt Scheveningseweg/ Teldersweg,*
- De gemeente is terughoudend bij het faciliteren van initiatieven van hotels buiten Scheveningen en Binnenstad: 'nee, tenzij...'
- *Verbetering oversteekbaarheid Teldersweg/ verbinding twee helften Scheveningse Bosjes (zie ook Nota van Uitgangspunten, persbericht)*
- Regelmatig onderhoud van parkmeubilair, paden en bos, toezicht en handhaving
- *Aanleg/verbeteren plekken voor bewegen, sport en spel; geschiedenis zichtbaar maken; natuurbelevingstuin; wandel- en fietsroute die groengebieden verbindt; toegankelijke vaarroute;*
- *Fietsroute van duin tot duin (nieuw en/of wellicht beter de verbetering van de reeds bestaande knooppuntenroute/landelijke fietsroute LF 1)*
- *Entrees verbeteren (:Madurodam, ons voorstel, minder steen, meer bloemen en groen/bomen)*

Zie ook eerdere reacties van de Wijkvereniging v Stolkpark op de presentatie over de Internationale Zone en plannen voor het "Duurzame Park voor de Vrede" dat in de kern ligt van de Internationale Zone, klik op:

[Opmerkingen Van Stolkpark nav presentatie Internationale Zone 22 juli 2013.pdf](#)
[Presentaties 'duurzaam park' 26 maart reactie wijkvereniging Van Stolkpark.pdf](#)

Blz.19 De uitkomsten van deze bijeenkomsten en de schriftelijke reacties worden **waar mogelijk** verwerkt in de definitieve versie van de Gebiedsvisie.

Vraag: hoe zit het dan met samenwerking en een gedragen plan?

Vraag: waarom wordt de visie alleen ter informatie gezonden aan de Raadscommissie en niet vastgesteld in de Raad?

Ideeën:

- Regelmatig onderhoud, toezicht en kwaliteitsverbetering in de Scheveningse Bosjes
 - Parkmeubilair blijven onderhouden, meer toezicht, want er is veel vandalisme.
 - Ook de paden moeten steeds worden onderhouden (bv gaten in paden tussen Scheveningseweg en Van Stolkweg)
 - Sommige asfaltpaden kunnen ook worden vervangen door aangestampt zand of schelpenpaden.
 - Meer toezicht en handhaving komt de kwaliteit van de groengebieden en de natuur ten goede (hondenpoep leidt tot brandnetels, voorkomen vandalisme).
 - Tbv een grote diversiteit van bomen en struiken: esdoorns weghalen, die te dicht staan op eiken en dennen. Tav de duurzaamheid ligt hier ook een kans: gebruiken als biomassa.
 - Brandnetels en bramen aan de randen vervangen door bloemen en bloeiende struiken. Vlieren, meidoorns, lijsterbessen, hazelaars, sneeuwbes, prachtframboos enz. in de randen laten staan, niet weghalen.

- Aanleg/verbeteringen plekken voor bewegen sport en spel:
 - aanleg natuurspeelsterrein tussen Haringkade en Duinweg
 - onderhoud/vegen ijs op waterpartij en kanaal (langs de Haringkade)

- Geschiedenis gebied zichtbaar maken: Atlantikwall route aanleggen conform voorstel werkgroep

- Fietsroutes:
 - Verbeteren van de bestaande landelijke fietsroute 1 (Noordzee route en fietsknooppunten route, van Oostduinen/ Meijndel naar Westduinpark): veiliger maken van de oversteken over Nieuwe Parklaan, Scheveningseweg en Westduinweg.
 - De fietsroute langs de Haringkade kan worden verbeterd door uitritconstructies aan te leggen op de autosluiproute Ver Huellweg/ Cremerweg die er dwars doorheen gaat

- Aanpak kruispunt Scheveningseweg/Teldersweg zodat linksaf beweging vanaf Scheveningseweg (vanaf Scheveningen) mogelijk wordt ter voorkoming sluipverkeer door Van Stolkweg

- Biodiversiteit/natuur is zeer gebaat met zo groot mogelijke leefgebieden en ook de aanwezigheid van ecologische verbindingen daartussen. Herstel/ verbetering van de ecologische verbindingen tussen de twee helften van de Scheveningse Bosjes; de Scheveningse Bosjes en Westbroekpark/ Nieuwe Scheveningse Bosjes; de Scheveningse Bosjes en Klein Zwitserland/ Oostduinen enz.

- Een entree / voorterrein Madurodam met minder steen, meer groen/bomen/bloemen, eventueel de aanleg van een nieuw parkeerterrein ondergronds